

Daar gaat de bel. Ook voor

Wat zijn de verwachtingen over het ondersteuningsmodel in het gewoon basisonderwijs? We vroegen het aan meester Bart en juf Hilde.

Meester Bart geeft les in het vierde studiejaar van een gewone basisschool. Hij mocht vorig jaar al eens proeven van het waarborgproject. 31 leerlingen telde zijn klas, waarin minstens één kindje met bijzondere zorgnoden. De ondersteuning kwam er in de vorm van een co-teacher.

Zoekend begin

“Gelukkig vind ik het niet erg als iemand bij mij binnen komt. Ik zet mijn klas open voor iedereen. Maar ik kan me voorstellen dat het niet voor iedereen evident is om plots de klas te delen met een co-teacher die je vooraf niet kende. Alles hangt immers af van de samenwerking en of het klikt tussen jou en je co-collega. De eerste drie weken verliepen bij mij nogal stroef. Er waren onduidelijkheden over werkafspraken. Ik verwachtte ook meer initiatief en inzet van de co-teacher. Uiteindelijk hebben we dat heel open uitgepraat en is de samenwerking gelukkig verbeterd. We hebben die eerste weken geprobeerd om een goede nieuwe klasschikking te vinden. 31 leerlingen, dat is echt een hele hoop. Niets werkte. Uiteindelijk hebben we de banken terug gewoon in rijtjes gezet ...”

Sterke en zwakke punten

“Als je met twee werkt, kan je elkaar aanvullen. In de eerste weken hebben we onze sterke en zwakke punten naast elkaar gelegd om dan verder over de werkverdeling te kunnen praten. Mijn collega heeft zo bijvoorbeeld de lessen muzische vorming op zich genomen. Dat is minder mijn ding.

Ook op het organisatorische vlak heb ik wel wat van hem opgestoken. Hij maakte bijvoorbeeld een stiltehoekje in de klas. Als een kindje het dan wat moeilijk had, kon het daar rustig gaan zitten en in stilte verder werken. Dat had een heel positief effect.”

Leerkrachten en leerlinggericht

“De ondersteuning was soms gericht op de individuele leerling, maar soms ook op de leerkracht. De nieuwe leerstof gaf ik bijvoorbeeld het liefst zelf, klassikaal. Ondertussen kon mijn collega aangepaste werkblaadjes maken. Die ondersteuning was welkom! De leerlinggerichte ondersteuning boden we via differentiatie. We hebben verschillende werkvormen voor co-teachers toegepast. Gelukkig hadden we ook de ruimte daarvoor. Met twee in de klas staan geeft op dat vlak veel kansen.”

Overleggen, overleggen en nog eens overleggen

“Iedere middag aten we onze boterhammen in de klas op en zaten we samen om te overleggen. Wat doen we volgende week, hoe pakken we het aan, welke werkblaadjes zullen we gebruiken, kunnen we nog verbeteringen aanbrengen, wat vonden we van onze aanpak van deze week, hoe kunnen we die bepaalde leerling beter helpen, ... De leraarskamer werd voor mij onbekend terrein. Ik had steeds minder contact met mijn eigen collega's. Jammer vond ik dat! Het kan toch niet dat je als leerkracht overlegmomentjes moet bijeenrapen tijdens je welverdiende pauzes! De ondersteuners krijgen lestijden die speciaal voorzien zijn voor overleg. Meestal met hun collega-ondersteuners dan, want de gewone leerkrachten geven ondertussen gewoon les. Daar moet absoluut iets aan gedaan worden.”

Lange versus korte termijn

“We hebben dit schooljaar heel wat lesmateriaal opnieuw kunnen bekijken en herschrijven. Die vooruitgang neem ik mee in de volgende schooljaren. Ook de organisatorische tips die ik kreeg, zijn nog goed in mijn hoofd geprent.

Maar dit schooljaar zitten die 31 kindjes in het vijfde leerjaar, bij mijn collega, en die zal het waarschijnlijk zonder die ondersteuning moeten doen. Kennis en technieken zijn één ding, die kan je in de school wel verspreiden. Maar ondersteuning op momenten dat het moeilijk gaat, is een ander ding. Als er op de speelplaats een incident was tussen enkele leerlingen van mijn klas - en dat wilde wel eens gebeuren - kon mijn collega die onrustzaaiers bij het begin van de les apart nemen en de dingen uitpraten. Ondertussen kon ik verder met de anderen. Als je die hulp niet hebt, moet je 28 leerlingen even in de steek laten om het probleem van drie andere op te lossen. Niet evident!”

Toekomst?

“Het is nog altijd onduidelijk hoe de ondersteuning volgend jaar zal verlopen. De ondersteuningsnetwerken zijn wel gevormd, maar hoe er concreet zal gewerkt worden is nog een raadsel. Mijn co-collega van vorig jaar weet nog altijd niet waar en hoe hij volgend schooljaar zal werken. Het gerucht gaat dat de ondersteuning per school korter zal duren en gedurende minder uren. Dat lijkt me minder interessant. Want op de tijd dat je de ondersteuner leert kennen en vertrouwen is de ondersteuning dan al voorbij. Dat wordt afwachten!”

Nieuw

Juf Hilde is juf in de tweede kleuterklas. Zelf heeft ze nog geen rechtstreekse ervaring met het waarborgproject, maar extra ondersteuning, daar kijkt ze wel naar uit. “Voor mij is het allemaal nog heel nieuw,

het ondersteuningsmodel

het ondersteuningsnetwerk. Via de school hebben we nog niets vernomen. Niet welk ondersteuningsnetwerk het onze wordt, en ook niet hoe de aanpak of werking juist zal gebeuren. Ik vermoed dat het op de personeelsvergadering volgende week aan bod zal komen. Ik was wel op de infodag van het COV en zo weet ik toch al beter waarover het gaat en wat het juist inhoudt.”

Positieve ervaringen

“In de lagere school hadden we het afgelopen schooljaar twee waarborgcoaches ter ondersteuning. Een heel positieve ervaring, voor beide partijen. We zijn een kleine school, dus die mensen waren ook heel snel geïntegreerd in het team. Ja, iedereen was het er over eens dat de samenwerking een meerwaarde was. Ze zijn maar voor een beperkte periode in onze school geweest, maar toch lang genoeg om er deugd van te hebben.”

Co-teaching

“De waarborgcoaches kwamen in de lagere school als co-teachers. In theorie stonden ze dus niet in voor de brede ondersteuning van het team. Maar juist door hun snelle integratie, waren ze heel aanspreekbaar voor iedereen. Als ze dan 's middags kans zagen om samen met ons snel een boterhammetje te eten, was het telkens fijn om wat ervaringen uit te wisselen. Jammer dat we als gewone leerkrachten zo weinig overlegtijd hebben.

Onze pauzes zijn al heel beperkt. We moeten erg creatief met onze tijd omgaan als we met collega's of ondersteuners een goed gesprek willen houden over onze klaspraktijk.”

Bijzondere noden

“Vanaf 1 september zal er een kindje met ASS in mijn klas zitten. Het vermoeden bestaat dat het ook ADHD heeft. Een kindje dat wel wat ondersteuning kan gebruiken dus. Zelf kijk ik er ook naar uit om dan wat hulp te

krijgen. Daarom niet noodzakelijk in de klas zelf. Dat mag natuurlijk, maar ik weet dat dat heel moeilijk zal worden. Met een aantal nuttige tips en wat advies op het vlak van aanpak, zou ik ook al heel blij zijn. Natuurlijk, moest het kunnen dat ze mee komen ondersteunen in de klas, des te liever. Even afwachten hoe de organisatie van de ondersteuning zal gebeuren ...” ■

Meester Bart: “Iedere middag aten we onze boterhammen in de klas op en zaten we samen om te overleggen.”

Juf Hilde: “We moeten erg creatief met onze tijd omgaan als we met collega's of ondersteuners een goed gesprek willen houden over onze klaspraktijk.”

